

محمدحسین مختاری فرزند حیدر علی، سال ۱۳۴۴ شمسی، در المشیر از توابع شهرستان قائم‌شهر، در یک خانواده‌ی متدین، کشاورز و زحمتکش به دنیا آمد. سال ۱۳۵۶ در سن دوازده‌سالگی دروس حوزوی را در حوزه علمیه امام صادق (ع) کوتنا (قائم شهر) آغاز کرد و دوره مقدماتی را نیز در همین حوزه گذراند. سال ۱۳۵۹ برای ادامه تحصیل، وارد حوزه علمیه قم شد که همزمان با تحصیل، به تدریس علوم حوزوی نیز اشتغال داشت.

دروس سطح لمعه (ج ۱ و ۲)، رسائل، مکاسب و کفایة‌الاصول را در محضر استادان بزرگواری همچون آقایان اشتهاردی، وجدانی، اعتمادی، بنی فضل و ستوده، گذرانده، از گنجینه حکمت و معرفت آنان بهره‌های فراوانی برد. در دروس خارج فقه و اصول، سال‌های متمادی، از محضر آیات عظام، فاضل لنکرانی، شیخ جواد تبریزی، وحید خراسانی، شبیری زنجانی، جوادی آملی و احمدی فقیه یزدی، تلمذ و کسب فیض کرد.

زمانی که در حوزه علمیه قم به تحصیل علوم حوزوی اشتغال داشت، به صورت متفرقه، تحصیلات علوم جدید را نیز ادامه داده، دوره متوسطه را به پایان رساند و در سال ۱۳۶۵ مدرک دیپلم را از آموزش و پرورش قم اخذ نمود. سپس برای تداوم تحصیلات دانشگاهی در کنکور سراسری شرکت کرد و در دانشگاه علامه طباطبایی تهران در رشته‌ی زبان و ادبیات فارسی پذیرفته شد و این مقطع و همچنین مقطع کارشناسی ارشد را نیز با موفقیت سپری کردند.

شایان توجه است که در مدت تحصیل در دانشگاه، هیچ‌گاه ارتباط ایشان با دروس حوزوی و منبع فیض حکمت و معرفت حوزه، دچار انقطاع نشد؛ بلکه در همان ایام به تدریس فقه (لمعه و مکاسب) مشغول بود.

در سال ۱۳۸۲ جهت ادامه تحصیلات دانشگاهی در دوره دکتری، به کشور انگلستان اعزام شد و در کنار فعالیت‌های فرهنگی و تبلیغی، سال ۱۳۸۶ با عنایت حق، موفق به اخذ درجه دکتری در رشته فلسفه غرب (شاخه هرمنوتیک) از دانشگاه دورهام انگلستان شد. از آن پس، به فضل الهی به میهن عزیز، ایران اسلامی بازگشت و تا کنون، افزون بر امور تحقیقی و پژوهشی، تدریس در حوزه علمیه قم و دانشگاه‌ها را دنبال می‌کند و با مراکز مختلف در قلمرو حکمت، کلام و علوم دینی همکاری دارد.

فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی:

1. تدریس در دانشگاه‌های مختلف کشور، اعم از تهران و قم، در رشته‌های حقوق، کلام و فلسفه، بیش از بیست و پنج سال؛
2. تدریس خارج فقه و اصول در حوزه علمیه قم؛
3. تدریس در حلقه‌های مطالعاتی مربوط به مباحث کلامی به ویژه کلام جدید در حوزه علمیه؛
4. فعالیت‌های فرهنگی و علمی در کشور ایتالیا (مرکز اسلامی میلان)؛
5. تأسیس مرکز شیعه‌شناسی در دانشگاه دورهام انگلستان با همکاری جمعی از خیرین؛
6. مسئولیت برگزاری کنفرانس‌های بین‌المللی؛
7. مسئول مؤسسه پژوهشی عروة الوثقی؛
8. مسئول تهیه طرح چگونگی نهادینه کردن رویکرد بین‌المللی در سیستم آموزشی حوزه‌های علمیه.

فعالیت‌های پژوهشی:

بیش از سی سال است که در کنار تدریس، به کار تحقیق و پژوهش اشتغال دارد که حاصل آن، کتاب‌ها و مقالات منتشرشده به شرح زیر است:

الف: کتاب‌ها:

- 1- توضیح المنطق، نشر مرتضی، قم، ۱۳۶۴.
- ۲- تبیین المقاصد در زمینه اصول فقه، سه جلد، نشر مرتضی، قم، ۱۳۶۶.
- 3- حدیث آرزومندی و الطاف خداوندی (فلسفه نیایش)، عروة الوثقی، قم، ۱۳۷۳.
- 4- صفات جمال و جلال خدا در نهج البلاغه، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات، قم، ۱۳۷۴.
- 5- تفسیر ادعیه قرآنی، نشر مرتضی، قم، ۱۳۷۴.
- 6- فرهنگ اصطلاحات و مفاهیم رجالی، جامعه پژوهشگران، تهران، ۱۳۷۸.
- 7- فرهنگ اصطلاحات اصولی، عروة الوثقی، تهران، ۱۳۷۸.
- 8- فرهنگ اصطلاحات فقهی، جامعه پژوهشگران، تهران، ۱۳۷۸.
- 9- فلسفه المناجاة و التضرع و الدعاء (عربی)، انتشارات مهدی یار، قم، ۱۳۸۰.
- 10- جانداروی عاشقان (آموزه‌هایی از حدیث معراج)، مرکز نشر پاشا، تهران، ۱۳۸۱.
- 11- سیمای آزاد مردان مدیحه سرای اهل بیت ع، زعیم، تهران، ۱۳۸۱.
- 12- الامامة والقيادة فیالکتابوالسنة، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم، ۱۳۸۹.
- 13- اصول فقه یا مبانی حقوق اسلامی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، قم، ۱۳۹۰.
- 14- امامت و رهبری، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، قم، ۱۳۹۰.
- 15- حلقه مطالعاتی متن و هرمنوتیک، نشر مرتضی، قم، ۱۳۹۱.
- 16- سلسله بحث‌های خارج اصول فقه، (سلسله مباحث خارج اصول)، جلد اول، نشر عروة الوثقی، قم، ۱۳۹۲.
- 17- التنقیح الموجز فی بیان حکم اهل الکتاب (عربی)، عروة الوثقی، 1393.
- 18- A Juristic Approach (انگلیسی)، نشر جامعه المصطفی، 1393.
- 19- سلسله بحث‌های خارج اصول فقه، (سلسله مباحث خارج اصول)، جلد دوم، نشر عروة الوثقی، قم، 1394.
- 20- آشنایی با مبانی هرمنوتیکی امیلیو بتی، نشر عروة الوثقی، قم، ۱۳۹۳.
- 21- الأرقی من فقه الإمامية: کتاب البیع، (سلسله مباحث خارج فقه)، (در دو جلد) نشر عروة الوثقی، قم، 1394.
- 22- اعتبار و تفسیر (ترجمه کتاب validity in interpretation)، تألیف دکتر هرش، حکمت، تهران، 1394.

- 23- ترجمه کتاب دین، مدرنیته و پسامدرنیته، تالیف پائول هیلاس با همکاری پائول موریس و دیوید مارتین، عروة الوثقی، قم 1395.
- 24- التنقیح الموجز فی بیان احکام الاعتکاف، نشر عروة الوثقی، قم، 1396.
- 25- ترجمه کتاب گفتارهایی در هرمنوتیک، تالیف کورت مولر ولمر، عروة الوثقی، قم، 1397.
26. درآمدی بر سبک زندگی اسلامی، انتشارات دانشگاه مذاهب اسلامی، تهران، 1397.
27. درآمدی بر وحدت اسلامی، انتشارات دانشگاه مذاهب اسلامی، تهران، 1397.
28. الأرقی من فقه الإمامیة: کتاب النکاح، (سلسله مباحث خارج فقه)، (در دو جلد) نشر عروة الوثقی، قم، 1397.

ب. مقالات:

- 1- نگاهی کوتاه به نظرات اصولی محقق نائینی در مبحث اصول عملیه، مجموعه مقالات سیری در آرا و اندیشه‌های آیت الله نائینی، اصفهان، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی استان اصفهان، ۱۳۷۹.
- 2- توصیه‌های حضرت علی (ع) به کارگزاران، ره توشه راهیان نور، ویژه ماه مبارک رمضان، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۹.
- 3- چند داستان قرآنی همراه با نکته‌های آن، ره توشه راهیان نور، ویژه ماه مبارک رمضان، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۹.
- 4- زن و رویای آزادی در غرب، فصلنامه تخصصی موسسه آموزش عالی شهیده بنت الهدی (طهورا) شماره چهارم، ۱۳۸۸.
- 5- -- Doctrine of Mahdi and pluralism، فصلنامه ثقلین، شماره ۱۱، ۲۰۱۰.
- 6- -- Cloning and religious challenges، فصلنامه علمی - پژوهشی (پژوهش‌های فلسفی کلامی)، سال سیزدهم، شماره اول، پاییز ۱۳۹۰.
- 7- نقد مبانی علوم انسانی، در کنفرانس بین المللی علوم انسانی به انگلیسی ارائه شده است.
- 8- فرصت‌ها و چالش‌ها در حفظ دستاوردهای گفتگوی بین ادیان، در کنفرانس بین المللی (ژنف) به انگلیسی ارائه شده است.
- 9- امامت؛ محور عقلانیت، معنویت و عدالت، مجموعه مقالات نخستین همایش ملی سیره و معارف رضوی، 1391.
- 10- دیلتای و کارکرد بنیادین مسائل هرمنوتیک در علوم انسانی، فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش‌های فلسفی کلامی، سال پانزدهم، شماره چهارم، تابستان 1393.
- 11- مقتضیات زمان و مکان در فقه. (عربی)، مجله علمی پژوهشی نمایندگی جامعه المصطفی در بیروت.
- 12- مدرنیته، دین، فن آوری، ارائه شده در کنفرانس آکسفورد.
- 13- نقش علمای اسلامی و حوزه‌های علمیه در برون رفت از بحران‌های جهان اسلام، ارائه شده در کنفرانس وحدت.
- 14- درباره معنا، دو فصلنامه علمی و پژوهشی معرفت کلامی، 1394.
- 15- لزوم احترام به مقدسات دینی از منظر دین، اخلاق و حقوق، ارائه شده در کنفرانس دین، اخلاق و حقوق در سوئیس.
- 16- التعامل الوحودوی فی تعالیم القرآن الکریم، مجله رسالة التقرب، شماره 93.
- 17- Religions' guidance, a fuel for growth in human society
- 18- Privileges and challenges for the transfer of achievements of dialogue among religions to the society
- 19- Religions' perspective to the future of the world and its influence on the contemporary life
- 20- Opportunities and challenges for the transfer of achievements of dialogue among religions to the society
- این مقالات انگلیسی در دانشگاه‌ها و مراکز اسلامی اروپا و آفریقا ارائه شد و در مجلات معتبر علمی به چاپ رسیده است.

اهمّ فعالیت‌های اجرایی:

- 1- مسئول مرکز اسلامی نیوکاسل انگلستان و امام جمعه این مرکز، به مدت چند سال؛
- 2- عضو هیئت امنا و از موسسان مرکز مطالعات شیعه؛
- 3- عضو هیئت امناء دانشگاه مذاهب؛
- 4- معاونت پژوهشی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی؛
- 5- ریاست پژوهشکده بین المللی عروة الوثقی؛
- 6- ریاست پژوهشگاه مطالعات تقریبی.
- 7- عضو ستاد سیاستگذاری توسعه‌ی علوم و فناوری کشورهای اسلامی.
- 8- عضو شورای مشاوران مجله «تشیع ناب»
- 9- عضو هیئت تحریریه فصلنامه علمی - پژوهشی مطالعات میان رشته‌ای در علوم انسانی
- 10- ریاست دانشگاه مذاهب اسلامی
- 11- عضو شورای عالی راهبردی دانشگاهی شبکه دانشگاه‌های مجازی جهان اسلام

نشانی پایگاه رایانه ای: www.m-h-mokhtari.com

